

Če toraj „Narod“, ki zagovarja politiko liberalnih drž. poslancev, kandidata postavi, ga ne more nobeden volilec federalistične stranke voliti. To je uzrok, zakaj da nismo mogli g. Lenčeka v Brežicah priporočati; kot privrženec liberalne slov. stranke spada on kakor Žnidržič k ustavaški stranki. Obžalujemo, da so nekteri volilci naše stranke za Žnidržiča glasovali; bolj prav bi bilo, glasovanja se zdržati, ker nismo svojega kandidata imeli. Iz druge strani je pa mnogo uzrokov, ki izgovarjajo naše volilce. G. Žnidržič ni liberalcec „Narodovega“ plemena; kdo bi se toraj čudil, da, če sta na izbiro bila dva ustavaka: slovensk in nemškutarsk, konservativni Slovenec rajše voli tistega, ki se mu v verskem oziru manj nevaren zdeva. Tega je kriva svojat, ki v „Narodu“ in „Tedniku“ strup brezverstva, sovraštvo proti kat. cerkvi in duhovenstvu po svetu trosi. Črna osoda žene liberalno svojat naprej po krivi poti, ter si mora svoj pogubni obstanek s tem varovati, da pokončava ljudem vero in udanost do kat. cerkve. Nazaj iz tega pota več ne more, razun če se vsej politiki odreče, česar pa ne more, ker je preveč vladateljna. Največa škoda, katero je „Narodova“ svojat naredila, je ta, da je v mnogih krajih po svojih privrženecih ljudstvo okužila, verski liberalizem med kmetске ljudi zasejala in tako vse razdvojila. Vzemi katero koli številko gadnega „Naroda“ v roke, in našel boš v vsakej besno sovraštvo proti cerkvi in duhovenstvu. Nasledek tega je, da se podkopava zaupanje ljudstva proti duhovenstvu, da toraj duhovnik tudi v narodnem oziru manj storiti zamore, premnogim se pa vsled bridkih skušenj naravnoč gnjusi delati na narodnem polju, ker za ves trud in za velike stroške druga nemajo, kakor zasramovanje v nesramnih domačih listih, surovo upornost zapeljanih kmetških in drugih liberalcev, vseh tega še pa kazenskih paragrafov nove „verske“ postave, ki so jo zaslepljeni slovenski politikarji sklepati pomagali.

Tako stojimo. Pri tem prežalostnem stanju še pa „Narodova“ svojat tirja, da mi za njo delamo, in se jezi ter psuje, ker tega nečemo, marveč skušamo zavarovati ljudstvo duševne spačenosti, ki prihaja iz „Narodove“ zalege. Dokler bo trojica: Vošnjak — Zarnik — Jurčič med Slovenci razsajala, ne bo razpora konec, sad razpora bo pa imel — nemčur. Kdo je toraj volk v basni?

Slavnemu politično-gospodarskemu narodnemu društvu pri sv. Lovrencu v slov. goricah!

Slavno društvo blagovolilo mi je izreči svoje priznanje in zahvalo za to, da branim slovenskemu ljudstvu v štajerskem deželnem zastopu in v državnem zboru nja prave koristi.

Priznanje dobrih in umnih možakov, da se držim prave poti ter se skladam z željami svojih volilcev, mi služi v čast, v tolažbo in spodbudo.

Kreposti in prelepe zmožnosti slovenskega národa, potrpežljivost, s katero prenaša svojo trdo osodo ter vzdihuje po rešenju, so me vedno z visokim spoštovanjem navdajale ter rodile v meni ono udanost, katero bom slovenskemu národu do konca svojega življenja ohranil.

Vsaktero ljudstvo se le v svojem jeziku omikati, le v národni omiki napredovati zamore. Tuj jezik ne bo nikdar in pri nijednem ljudstvu tega opravil. Zatorej sem se vedno poganjal za to, da zadobi vaš lepi, národni jezik veljavo v šoli in uradu.

Brez vere nijeden národ obstati ne more. Kder ni vere, ni pravičnosti, zabredejo vladarji in podložniki v nerednost in homatije. Zatorej je pa poglavitna dolžnost poštenega narodovega zastopnika, da spoštuje in brani pravice in svobodo katoliške cerkve, šoli pa potrebno lastnost, da veje v njej krščanstva blažilni duh.

Isto tako sem po svoji dolžnosti vedno glas povzdigoval za to, da vlada povsod pravični red in poštenost, pravica in postavnost; da se ustavlja spačenost, da se vsa uprava v srenjah kakor v okrajih bolj priprosto in ceneje vrši, da je imek in življenje v varnem zavetju.

V zvrševanju teh dolžnosti me bodo častiti volilci vselej delavnega našli.

Slavnemu društvu izreka za častno izjavo prisrčno hvalo in pozdrav

M. Herman.

V Gradci dné 30. avg. 1874.

Cerkvene zadeve.

Na Dunaju se snuje „prva avstrijska katoliška šolska družba“, ktera ima lep namen: ustanovljati kat. šole, podperati sploh versko šolo na vse strani. Izdavala bo tudi šolsk list, ktereга se bodo udeležili najvrliši pisatelji.

Pruski katoličani trpijo hudo preganjanje od strani svojih lutrovskih in liberalnih sodržavljánov. Ošabneži imenujejo to: „kulturkampf“, to je: vojskovanje za omiko! Strašna omika to! Na Badenskem je prepovedano nove mešnike blagoslavlјati in na fare razpostavljati. Zaporedoma zatirujejo katoliške društva, zapirajo cerkve, samostane in farovže, izganjajo ali pa v ječo zapirajo fajmoštre in kaplane. Prav turško nasilstvo, kteremu se pa vrli škofi in duhovniki ne dajo splašiti.

Prav ostudna in za liberalce sramotna je sledeča dogodba. Pri neki župniji so fajmoštra zaprli, kaplana pa pregnali. Ker pa je ta skrivaj nazaj prihajal službo božjo opravljati in sv. zakramente deliti, so poslali žandarje. Kaplan je ravno iz cerkve stopil s sv. Rešnim Telesom, katero je namenil nesti na smrt bolnemu človeku. Veliko ljudstva je po trgu in ulicah klečalo. Ali zdaj stopi žandar pred kaplana in mu ustavi pot. Duhoven prosi, naj mu dovoli par minut, da bo-